

[Niels Eriksen.]

for en betænkning om statshusmandsloven i det hele taget. Jeg tror, vi trænger til at få den taget op til revision, og også helst inden vi næste år skal behandle en ny udlånslov. Men jeg vil med disse bemærkninger anbefale lovforslaget.

Svend Haugaard: Det er jo en årlig begivenhed, det lovforslag, vi her behandler. I marts i år, da den nugældende lov blev vedtaget, skete der en forenkling og blev indført en lidt større bevægelsesfrihed, og jeg mener, det er rimeligt, at man nu fremsætter lovforslaget i uændret form, bortset fra de ændringer, der må ske i satsene, og de kan naturligvis diskuteres i et udvalg. Vi kan fra det radikale venstres side anbefale lovforslaget.

Det eneste principielt nye i det er for så vidt det, der ligger i fremsættelsen, idet det dér er bebudet, at man generelt i dette år i hvert tilfælde vil stoppe for nyoprettelse, men praksis er jo ret uændret, idet det gennem de senere år er et meget, meget lille antal brug, der er nyoprettet. Det kan jo være sagt til beroligelse for hr. Niels Ravn. Den side af sagen er for så vidt klar. Det er rigtigt, at der i øjeblikket nedlægges og sammenlægges ca. 7.000 brug om året, og der kan jo nok være nogle, der synes, at det vil være rivegalt, hvis man så samtidig opretter nye. Det er dog ikke så galt, som det kunne lyde til, idet der kan tænkes vejgennembrydninger og jordreguleringer osv., hvor det kan være helt forsvarligt og rigtigt at oprette enkelte nye brug, ganske enkelte, samt under de særlige forhold i Sønderjylland. Jeg er tilfreds med, at de aftaler, man dér har, bliver holdt. Jeg mener i øvrigt, at det er rigtigt, at hele spørgsmålet tages op til en generel drøftelse i landbokommissionen.

Hr. Niels Eriksen rejste her spørgsmålet om grænsen på de 35 ha. Jeg synes, han glemte at tage grænsen på de 75 ha med. De 35 ha er jo dog kun en grænse, som giver en fortrinsret for dem, der har for lidt, men så snart der ikke er krav om tillægsjord, er grænsen 75, og det er jo da en ganske anden grænse.

Jeg har i den senere tid hørt en del udtalelser, også hørt enkelte af dette tings medlemmer sige, at der er sket fejlinveste-

ring ved den udstykning, der er blevet gennemført gennem årene. Jeg vil gerne sige hertil, at langt, langt den overvejende del af disse udstykninger har givet gode og samfundsnyttige arbejdspladser i 30-40 år. Kom så ikke her og tal om fejlinvestering, selv om forholdene er ændret i dag.

Sammenlægningshasten giver en række problemer. Visse arealer er dårlige og ikke rigtig dyrkbare efter vore forhold, i andre tilfælde er det ikke helt naturligt at sammenlægge, enten på grund af vejføringen, eller fordi naboen ikke er køber, eller andre forhold. Jeg vil gerne her sige, at når hr. Niels Ravn rejste spørgsmålet om beliggenhed, så vil vi fra vor side stadig væk fastholde som noget meget væsentligt og meget vigtigt, at beliggenhedskriteriet er i orden. Vi må hellere sige det sådan, at på de arealer, jeg her har nævnt, og som jeg vil kalde de ukurante efter vor tids brug, kunne en tilplantning have en vis interesse både af hensyn til vore klimaforhold og af hensyn til muligheden for at komme ud i den fri natur. Og med hensyn til de mere dyrkbare arealer kunne der dér blive tale om, at samfundet skulle være mellemed.

Hr. Chr. Rasmussen rejste spørgsmålet om en jordbank. Jeg vil ikke uden videre afvise, at der er noget meget fornuftigt heri. Jeg mener i hvert fald, at det er meget vigtigt, at vi også får det spørgsmål drøftet i landbokommissionen. Jeg har selv rejst spørgsmålet om tilplantning af arealer i landbokommissionen, og jeg mener også, det vil være rimeligt, at vi tager det andet med her. Det er i hvert fald et problem, som vil vise sig i stadig stigende mål, og jeg mener, det er på tide, vi tager det op til drøftelse. Men som helhed kan jeg anbefale det foreliggende lovforslag. Jeg mener ikke, at den egentlige principdebat om de andre ting skal føres ved denne lejlighed.

Morten Lange: Jeg skal ikke komme med mange bemærkninger og heller ikke ubehagelige bemærkninger om denne lov. Den har vi fra mit partis side traditionelt støttet i modsætning til så mange andre landbrugslove. Men der kunne måske nok være grund til at sige lidt om nogle principper, der går lidt ud over denne lovs egentlige område, og først og fremmest grund til at rejse spørgsmålet, om regeringen er klar over, at